



**Huisartsenposten  
West-Brabant**  
Alléén voor Spoed

- 📍 Bergen op Zoom
- 📍 Breda
- 📍 Etten-Leur
- 📍 Roosendaal

# Aan de slag met triage

3 december 2020

Angelique van der Heijden



# Waar sta jij in het triageproces?

Terugblik op methodisch werken  
& communicatie



Er is pas sprake van koorts boven de 38 graden,  
veel drinken en rust nemen.

**Alleen voor echte spoed  
bel je de huisartsenpost.**

# De methodiek van NTS

- ✓ Denken in toestandsbeelden en urgenties
- ✓ Trauma & non-trauma
- ✓ ABCD stabiel of niet?
- ✓ Risicogroepen & contextuele factoren
- ✓ Open oriëntatie
- ✓ Pijnanalyse: NRS & VRS & Alecobo
- ✓ LSD & MAVS



# De urgenties

- U 0 =** Reanimatie *Uitval vitale functies*      ➡ onmiddellijk
- U 1/A1 =** Levensbedreigend *Instabiele vitale functies*      ➡ zo snel mogelijk
- U 2 =** Spoed *Bedreiging vitale functies*      ➡ < 1 uur
- U 3 =** Dringend *Reële kans op schade*      ➡ < enkele uren
- U 4 =** Niet dringend *Verwaarloosbare kans op schade*  
➡ dezelfde dag of volgende dag eigen HA / overbrugging-vangnetadvies
- U 5 =** Advies *Geen kans op schade*  
➡ volgende werkdag of overbrugging-vangnetadvies is voldoende

## TELEFONISCH CONTACT ...

	... over de patiënt	... met de patiënt
<b>A</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Stikt</li> <li>• Heeft zich verslikt en is benauwd</li> <li>• Kan speeksel niet inslikken</li> <li>• Ziet blauw</li> <li>• Onrust / doodsangst</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ernstig benauwd: spreekt hortend — paar woorden</li> <li>• Hoorbare ademhaling — bij inademen</li> </ul>
<b>B</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ademt niet</li> <li>• Snelle ademhaling</li> <li>• Trekt schouders op bij ademen</li> <li>• Neusvleugelen</li> <li>• Ziet blauw</li> </ul> <p><b>Vooraf bij kinderen:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Intrekkingen van de borstkas bij ademen</li> <li>• Kreunende ademhaling</li> <li>• Rustig kind na kortademigheid</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ernstig benauwd: spreekt hortend — paar woorden</li> <li>• Hoorbare ademhaling — bij uitademen</li> <li>• Snelle ademhaling</li> </ul>
<b>C</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Reageert niet (alert)</li> <li>• Bloedverlies: niet te stelpen</li> <li>• Snelle pols</li> <li>• Koud / klam / transpireren</li> <li>• Huid: blauw / lijkleek / gemarmerd</li> <li>• (Bloeddruk)</li> </ul>	<p>Stoornis in de C is niet waarschijnlijk, maar wel bij:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Bloedverlies (bloedbraken / opgeven / rectaal)</li> <li>• Snelle pols</li> <li>• Zwart voor de ogen</li> <li>• Gevoel het bewustzijn te verliezen</li> </ul>
<b>D</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Reageert niet / niet te wekken</li> <li>• Niet alert: suf / verward / verminderd aanspreekbaar</li> <li>• Verlamming (gelaat of ledematen) / spraakstoornis: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Acut ontstaan (korter dan 4,5 uur)</li> </ul> </li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Verward / suf</li> </ul>
<b>E</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Paniek</li> <li>• Gewelddreiging</li> <li>• Suïcidaal</li> <li>• Rook / giftige dampen / hitte of andere bedreigende omgevingsfactoren</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Paniek</li> <li>• Dreigement zelfverwonding</li> <li>• Melding: 'Ik maak er een eind aan'</li> <li>• Rook et cetera</li> </ul>

**WANNEER ER VERDENKING IS OP EEN LEVENSBEDREIGEND TOESTANDSBEELD (OF BIJ TWIJFEL): ONMIDDELIJK OVERLEGGEN MET DE HUISARTS**

<b>Algemeen</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ernstig ziek kind</li> </ul>
<b>Hoofdpijn</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Acuut ontstaan, snel progressief en ernstig pijnlijk</li> <li>• Hoofdpijn in combinatie met een van de volgende aspecten:             <ul style="list-style-type: none"> <li>▫ zeer pijnlijk rood oog met misselijkheid en braken</li> <li>▫ nekstijfheid</li> <li>▫ zwangerschap</li> <li>▫ recent trauma, zeker bij gebruik bloedverdunners</li> <li>▫ bewustzijnsstoornis (= D stoomis)</li> </ul> </li> </ul>
<b>Intoxicatie</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Beet giftig dier</li> <li>• Bij intoxicatie vragen: welk / wat, hoeveelheid, tijdstip van inname, lichaamsgewicht. Verpakking bewaren / meenemen</li> </ul>
<b>Ongeval</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Hoog letselrisico / Hoog Energetisch Trauma (HET)</li> <li>• Hoog energetisch trauma</li> <li>• Buikpijn na ongeval</li> <li>• Vermoeden van een fractuur</li> <li>• Bloedspuitende wond</li> </ul>
<b>Oog</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Penetrerend oogletsel / iets in het oog gekregen</li> <li>• Pijn oog en braken en ouder dan 40 jaar</li> </ul>
<b>Pijn buik/rug</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Acuut begonnen en een van de volgende aspecten             <ul style="list-style-type: none"> <li>▫ bekend met aneurysma</li> <li>▫ aanhoudend braken</li> <li>▫ koliekpijn</li> <li>▫ kortademig</li> <li>▫ vegetatieve verschijnselen (bleek, klam, transpireren, gevoel flauw te vallen)</li> <li>▫ zwangerschap</li> <li>▫ acute hevige pijn in het scrotum</li> </ul> </li> </ul>
<b>Pijn thorax</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Staat los van ademhaling of bewegen en een van de volgende symptomen:             <ul style="list-style-type: none"> <li>▫ acuut begin</li> <li>▫ drukkend / beklemmend / scheurend</li> <li>▫ vegetatieve verschijnselen (bleek, klam, transpireren, gevoel flauw te vallen)</li> <li>▫ uitstraling naar kaak of arm</li> <li>▫ kortademig</li> <li>▫ bekend met coronairlijden / herkenbare angina pectoris, reageert niet op nitro</li> </ul> </li> </ul>
<b>Temperatuur</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ondertemperatuur</li> <li>• Koorts in combinatie met een van de volgende symptomen:             <ul style="list-style-type: none"> <li>▫ koude rilling en ernstig ziek</li> <li>▫ vlekjes die niet zijn weg te drukken</li> <li>▫ nekstijfheid</li> <li>▫ bewustzijnsstoornis (= D stoomis)</li> </ul> </li> </ul>
<b>Zwanger</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• In partu</li> <li>• Trauma en buikpijn</li> </ul>

# HAPWB gespreksmodel

## Fase 1

Begroeting: iedereen neemt aan met goedendag/middag/avond/nacht, u spreekt met de **Spoeddienst Huisartsenzorg**. De spoedlijn wordt opgenomen met **'Spoedlijn, wat is het adres van het spoedgeval'?**

- ABCDE check
- NAW gegevens

## Fase 2

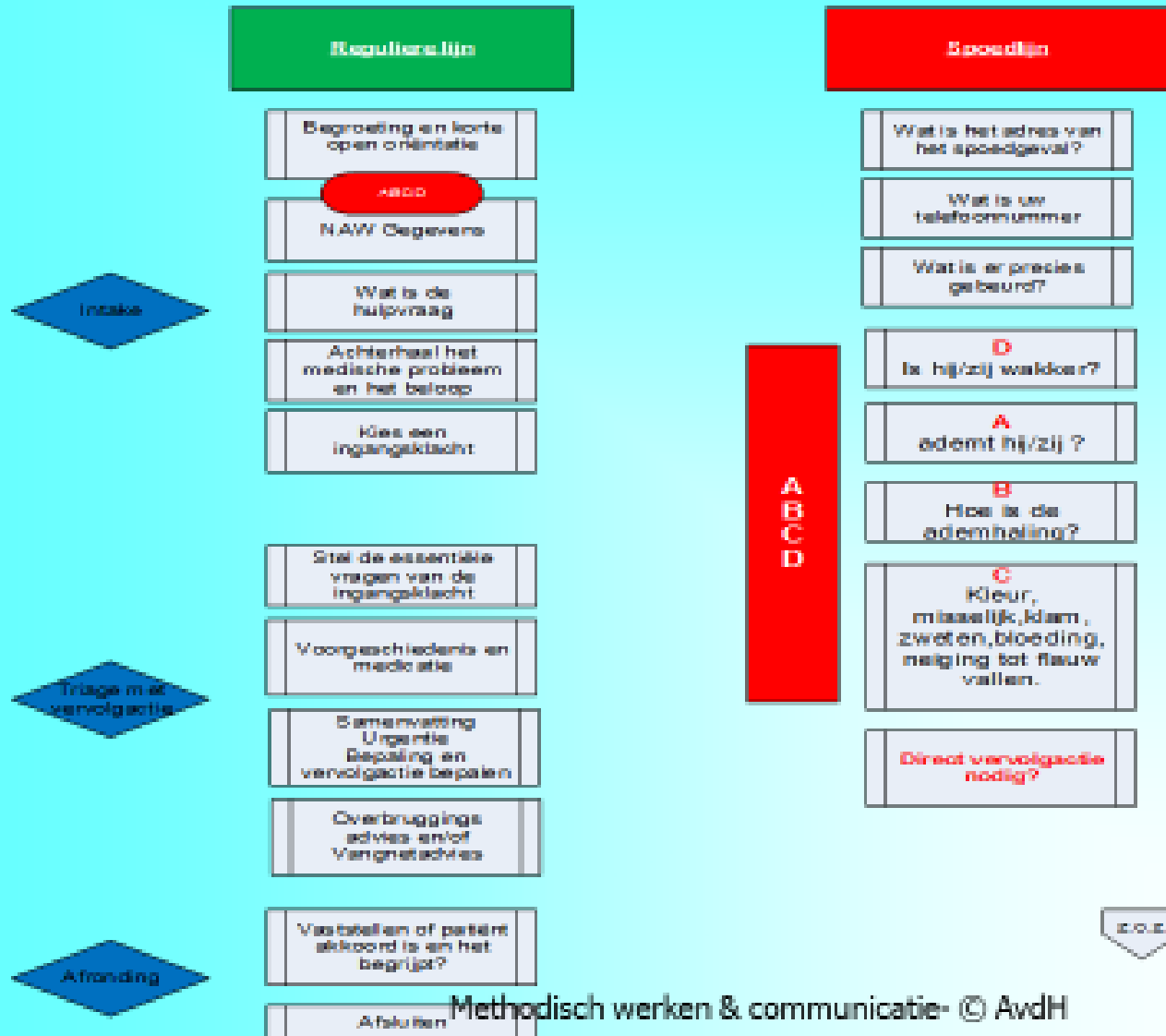
- Hulpvraag duidelijk krijgen
- Triage
- Registreren conform afspraken
- Luisteren, samenvatten & doorvragen

## Fase 3

- Afronden, advies geven (vangnetadvies en/of overbruggingsadvies)
- Instemming vragen, check commitment bij de hulpvrager / beller
- Afsluiting, wens sterkte en/of beterschap



GESPREKSMODEL



### Meer voorbeelden van toestandsbeeld vragen:

Wat ziet u aan haar?  
Wat is ze nu aan het doen? Baby/kind  
Hoe is het gebeurd?  
Hoe voelt u zich?  
Wat zijn uw klachten?  
Zijn er nog andere klachten?  
Mag ik de patiënt zelf spreken, als dit niet kan vraag waarom dit niet kan.  
Vertel wat u ziet.

### Wat is de hoofdklacht en wat zijn de bijkomende klachten?

Probeer het (medische) probleem, de beleving en het beloop helder te krijgen. (denk in toestandsbeeld).

Stel open en gesloten vragen:

- Wat is er gebeurd? Trauma- non-Trauma
- Wat zijn uw klachten? (Wat staat het meest op de voorgrond?)
- Hoelang bestaan de klachten al en hoe is het beloop?
- Wat is de reden dat u nu de huisartsenpost belt of wat is uw hulpvraag? Liefst zo vroeg mogelijk.
- Bent u onder behandeling van een specialist of andere hulverlener?
- gebruikt u medicijnen? Bent u ergens allergisch voor?
- Bij kinderen vragen of zij zijn ingeënt.

### Samenvatten van de klacht. Navragen of het klopt?

#### Belangrijke punten:

- Vraag patiënt aan de lijn
- Hulpvraag
- Begrijpelijk taalgebruik
- Gevoelens en emoties (actief luisteren)
- Is patiënt het eens met advies of inzet en wordt het begrepen/is het duidelijk?
- Alarmsignalen-Risicogroepen-contextuele factoren
- Vangnetadvies
- Tutoyeer niet!
- Registreer volgens het registratie protocol

#### Ambulance inzet?

Bel via spoedlijn de Meld Kamer Ambulance (MKA) , draag beller/patiënt warm over of regel ambulance inzet.

Bij reanimatie geef de melder vast instructie voor reanimatie als de doorverbinding met de meldkamer stagneert. (zie boek/instructie reanimatie)

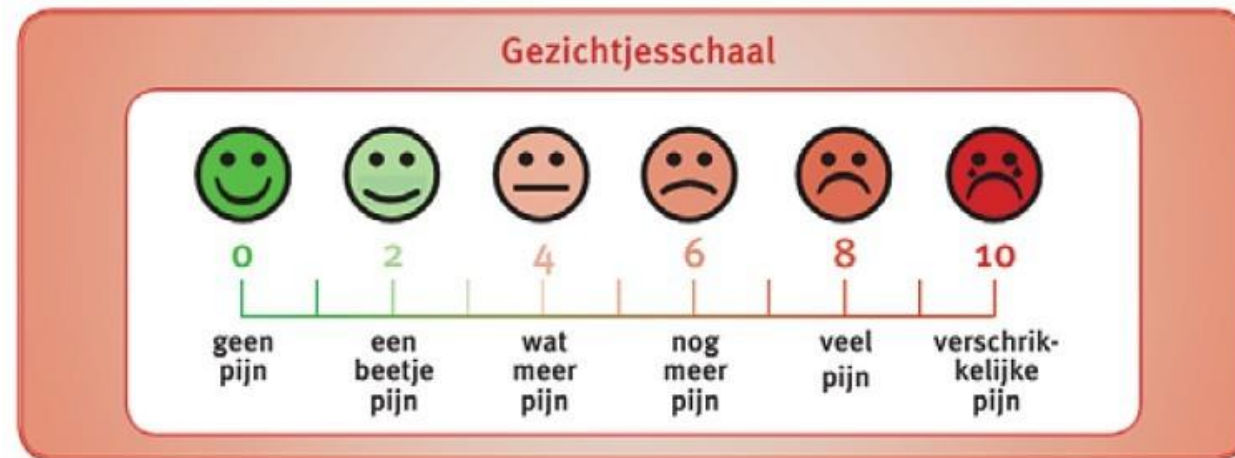
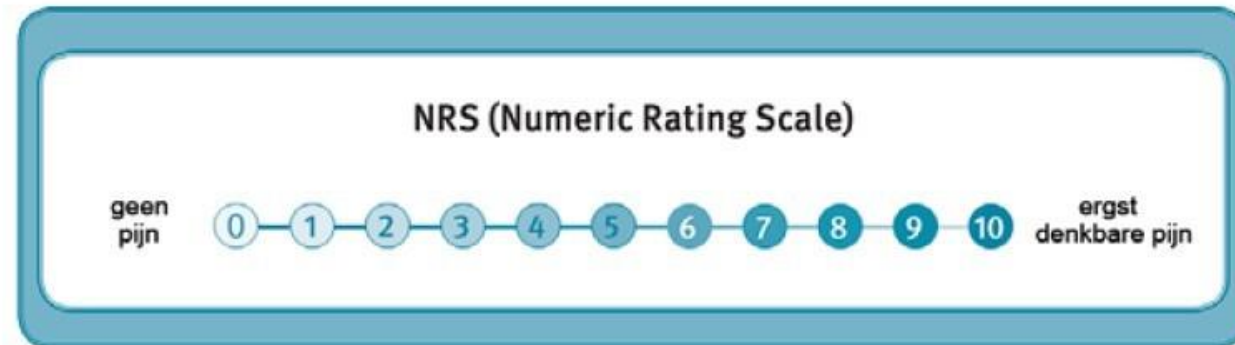
# Telefonische triage & de gouden minuut

- ✓ Je kunt de ander niet zien, alleen horen & verbale communicatie
- ✓ Je weet nooit wat te verwachten
- ✓ De eerste 2 seconden 50% verstaat het niet
- ✓ Ruis voorkomen / beperken
- ✓ Formeler > verlies van spontaniteit

# Gesprekstechnieken - LSD

- ✓ Actief luisteren (laat iets van je horen)
- ✓ Sensitief luisteren
- ✓ Niet oordelen of veroordelen
- ✓ Vragen stellen (open en gesloten)
- ✓ Samenvatten (controleren of alles is gezegd en/of goed begrepen, je pakt de regie) & check met de hulpvrager

# Pijnladder – NRS & VRS



VRS	NRS	GEDRAGSSCHAAL
Ondraaglijk, ergste pijn ooit	10	Alles overheersend
	9	
Hevige pijn	8	Belemmert alle dagelijkse activiteiten
	7	
	6	
Matige pijn	5	Veroorzaakt beperkingen; belemmert activiteiten
	4	
	3	
Lichte stekende pijn	2	Weinig pijn; kan bijna alles doen
	1	
	0	
Geen pijn		Normale activiteiten mogelijk

# ALECOBO



- A Aard van de pijn
- L Locatie
- E Ernst
- C Chronologie > beloop & verloop van de pijn
- O Ontstaan > acuut, lang of kort gelden?
- B Beïnvloeding van de pijn > bij inspanning & in rust?
- O Opvatting / mening / beleving van de hulpvrager

# Pluis of niet-pluis?

Er bestaat geen triagesysteem waarbij je niet zelf hoeft na te denken, het is een hulpmiddel

## Waar let je op?

Klopt het verhaal?

‘Kloppen’ de antwoorden?

Inconsistent verhaal

Gevoelens van een moeder inzake een kind dat ziek is

....



# Casuïstiek

Piet (27) heeft op het werk met een mes in zijn wijsvinger gesneden (oppervlakkig, geen neurologische klachten). Heeft de vinger onder de kraan gehouden en ontsmet. Het blijft bloeden en is pijnlijk. Wat kan hij doen?

# Casuïstiek

Mevr. Edam (28 jr) belt om 23,00 uur. Continue niezen, hoofdpijn, denkt koorts te hebben (niet gemeten), verstopte neus, gevoel dat mond in brand staat, overal veel last van jeuk. Niet braken. Kan normaal ademen. Klinkt neusverkouden. Voorhoofd is pijnlijk, stekend. Geen uitslag, geen zwellingen. Heeft sinds afgelopen ochtend 4x2 500 mgr pcm genomen. Wat kan mevr. doen?

# Casuïstiek

Moeder belt (23.00 uur), Leo (9 mnd) heeft afgelopen maandag de BMR vaccinatie gehad. Nu heeft hij 39,6 C koorts en is huilerig. Hij drinkt goed, reageert op het aanspreken van moeder, maar moeder maakt zich ongerust. PCM om 18.00 uur heeft geholpen. Moeder wil gerustgesteld worden.

# Casuïstiek

Jack belt (60 jaar) heeft gisteren in de tuin gewerkt en belt in verband met hevige rugpijn. Hij heeft vandaag gewoon gewerkt, geen andere klachten. Pijnscore 8. Hij wil graag beoordeelt worden.

Laat **OMA** thuis,  
gebruik **LSD**,  
neem **ANNA** mee,  
smeer **NIVEA**,  
wees een **OEN**  
maak je niet **DIK**  
en doe eens **MAV(S)**!

# Nice to know

<https://www.gezondheidsplein.nl/dossiers/hoestende-baby-s-met-een-piepende-ademhaling/is-mijn-baby-s-hoest-en-piepende-ademhaling-wel-iets-ernstigs/item118765> **neusvleugelen**

<https://www.gezondheidsplein.nl/aandoeningen/hyperventilatie/video/wat-is-hyperventilatie/item44896> **angststoornis (hyperventilatie)**

[https://de-nts.nl/nts/wat is nts?](https://de-nts.nl/nts/wat-is-nts?)

<https://vimeo.com/123427497> **Triage is topsport**

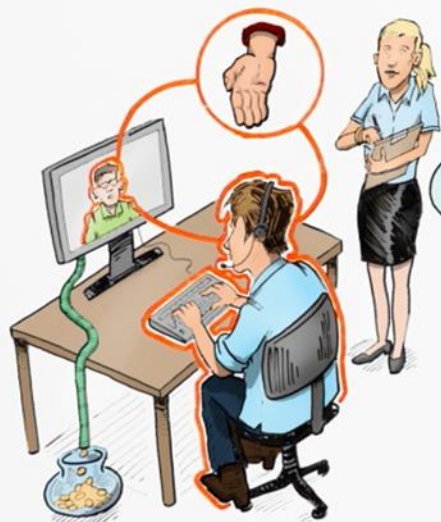
<https://www.youtube.com/watch?v=gh5xu35bAxA> **Sos Mayday Sinking**

<https://www.youtube.com/watch?v=zNOcpuFSmrE> **Instructiefilm epipen**

[https://www.youtube.com/watch?v=-MW\\_pNHB7Sc&feature=youtu.be](https://www.youtube.com/watch?v=-MW_pNHB7Sc&feature=youtu.be) **(ABDC(E))**

<https://www.thuisarts.nl/sites/default/files/Mijn%20kind%20heeft%20koorts%20stoplic%20htboekje.pdf> **alles over een kindje met koorts (stoplichtboekje)**





PASSENDE  
ZORG



ZORG IS MAATWERK